

Gemeente Renkum

Verantwoordelijk team
Concernstaf

Nummer

Kenmerk
163871

Raad d.d.
29-11-2023

Paragraaf begroting
3

Portefeuillehouder
A.M.J. (Agnes) Schaap

Stellers
S. (Sjoerd) van der Meer

Datum
18 september 2023

Onderwerp
Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst
Gemeente Renkum

Geadviseerd besluit

1. Het [Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum](#) vast te stellen.
2. Het advies uit het onderzoeksrapport over het toekomstscenario waarmee het beste richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van het bestuur en de organisatie op de langere termijn – het vormen van een nieuwe gemeente door [herindeling](#) – op te volgen.
3. De aanbevelingen uit het onderzoeksrapport voor het parallel doorlopen van twee sporen – één gericht op herindeling op de langere termijn en één gericht op het verder versterken van de organisatie op de korte termijn – op te volgen en het college te verzoeken om uiterlijk in het voorjaar van 2024 hiervoor een plan van aanpak aan de raad aan te bieden.

Toelichting op de beslispunten

[Aanleiding](#)

We willen dat het fijn leven, wonen en werken is in onze gemeente. Het doel – en zelfs bestaansrecht – van het gemeentelijk bestuur en organisatie is het creëren van maatschappelijke meerwaarde voor onze inwoners. Het is en wordt echter steeds lastiger om de voorzieningen voor onze inwoners in stand te houden. Hoewel op dit moment minder nijpend dan voorheen, is onze financiële situatie – net als die van veel gemeenten – niet altijd even rooskleurig. De vooruitzichten voor de toekomst zijn ook onzeker, omdat we hierin sterk afhankelijk zijn van de ontwikkelingen in het Gemeentefonds.

Ook willen we een goede werkgever zijn voor de medewerkers van de gemeentelijke organisatie. We hebben een organisatie met een beperkte omvang en dat maakt ons kwetsbaar. We hebben moeite met het binden en aantrekken van talent op de huidige krappe arbeidsmarkt. Dat maakt dat we terughoudend zijn in het werk en niet al onze doelen – binnen de gewenste termijnen – kunnen behalen. Daarnaast komen er ook steeds meer opgaven op ons af als gevolg van nieuwe wetgeving en taken, maar ook door een veranderende samenleving.

[Onderzoek naar onze bestuurskracht](#)

In het najaar van 2020 besloot uw raad samen met ons college om te willen werken aan een solide toekomstperspectief door onderzoek te doen naar mogelijkheden om onze gemeente toekomstbestendig te organiseren. Het doel van het onderzoek was om

toekomstscenario's te identificeren waarmee minimaal het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau langdurig kan worden gewaarborgd.

Begin 2022 leverde bureau Berenschot de resultaten van dit bestuurskrachtonderzoek op. Het beeld dat hieruit naar voren kwam was dat onze bestuurskracht kwetsbaar en zorgelijk is, en dat niets doen eigenlijk geen optie is. Niet alleen vanwege de specifieke situatie van de Gemeente Renkum, maar ook als gevolg van autonome ontwikkelingen die van toepassing zijn op alle gemeenten in Nederland.

In het bestuurskrachtonderzoek werden mogelijkheden geschetst om onze bestuurskracht te verbeteren. De eerste was om direct aan de slag gaan met een aantal optimalisatiemogelijkheden gericht op het versnellen en versterken van de organisatieontwikkeling. De tweede was om tegelijkertijd te werken aan een langetermijnperspectief voor onze gemeente, vanuit het perspectief dat de optimalisaties onvoldoende zijn met het oog op de toekomst. In het onderzoek werden dan ook vijf toekomstscenario's beschreven waarmee we op de langere termijn onze bestuurskracht kunnen vergroten.

Onderzoek naar onze bestuurlijke toekomst

Bij de behandeling van de resultaten van het bestuurskrachtonderzoek, heeft u ons college gevraagd om besluitvorming over de toekomstscenario's voortkomend uit het bestuurskrachtonderzoek voor te bereiden. In een startnotitie hebben we in het najaar van 2022 het onderzoekstraject beschreven hoe we op basis van een verkenning van feiten, ervaringen en opinies komen tot een advies aan uw raad over het toekomstscenario dat het beste richting geeft aan de ontwikkeling van onze bestuurskracht op de langere termijn.

We willen onze bestuurskracht vergroten om zo blijvend meerwaarde kunnen creëren voor onze inwoners. Om het effect van de verschillende toekomstscenario's tegen elkaar af te wegen, bepaalden we dan ook dat een scenario moet voldoen aan het criterium dat tenminste het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau langdurig moet worden gegarandeerd. We formuleerden voor het onderzoek daarom de volgende centrale probleemstelling:

'Met welk toekomstscenario wordt het beste richting gegeven aan de ontwikkeling van het bestuur en de organisatie op de langere termijn, waardoor tenminste het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau voor onze inwoners langdurig wordt gewaarborgd?'

Bij het vaststellen van de onderzoekskaders besloot u om de volgende toekomstscenario's uit het bestuurskrachtonderzoek mee te nemen in het onderzoek:

- [Strategisch samenwerken](#) met een beperkt aantal partners
- Combinatie van een regie-organisatie met [centrumgemeente](#)
- Een [ambtelijke fusie](#) met één of meerdere gemeenten
- Vormen van een nieuwe gemeente door [herindeling](#)

Doorlopen stappen in het onderzoek

Om een antwoord te kunnen geven op de centrale vraagstelling, zijn een aantal stappen met bijbehorende elementen/ onderzoekslijnen geformuleerd. In onderstaande figuur zijn deze stappen en elementen weergegeven. Daarbij zijn ook de verschillende deelvragen beschreven die met het onderzoek zijn beantwoord.

Onderwerp

Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

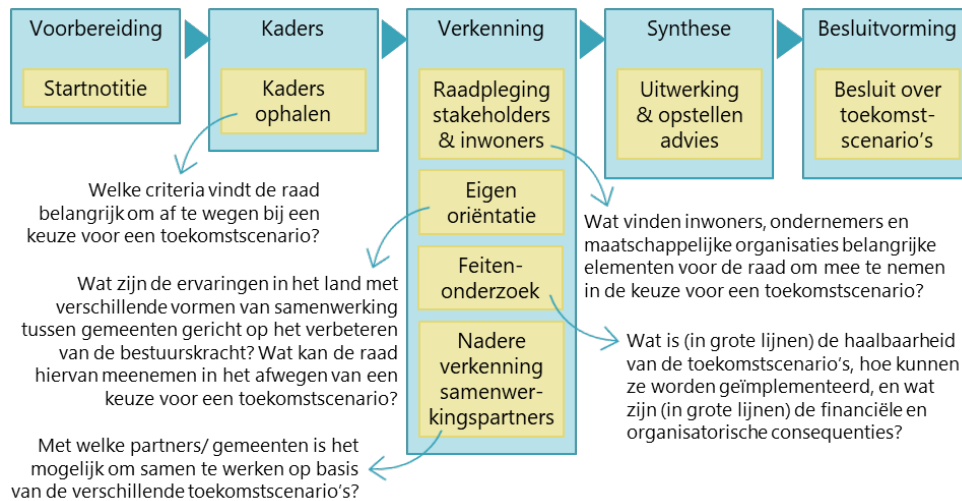
Kenmerk

Pagina

18 september 2023

163871

2 van 9

In de synthesefase zijn de verschillende toekomstscenario's gewaardeerd op basis van de opgehaalde feiten, ervaringen en opinies voortkomend uit het feitenonderzoek, de eigen oriëntatie en de raadpleging van inwoners en stakeholders. Hiervoor zijn de verschillende beoordelingscriteria gebruikt die bij het vaststellen van de kaders door uw raad zijn gedefinieerd.

Op basis van de resultaten van de verdiepende, bestuurlijke gesprekken met de gemeenten Wageningen, Arnhem en Rheden werd geanalyseerd wie mogelijke partners zijn voor welke vormen van samenwerking, en dus welke scenario's op basis daarvan haalbaar zijn. Voor het laten slagen van de verschillende scenario's is immers tenminste één samenwerkingspartner benodigd. In het onderzoeksrapport wordt beschreven hoe Wageningen, Arnhem en Rheden tegen onze toekomstscenario's aankijken. Aan de hand daarvan zijn conclusies getrokken over de haalbaarheid van de scenario's.

Tenslotte zijn ook de financiële en organisatorische consequenties – zowel voor de implementatie als op de lange termijn – van de verschillende scenario's onderzocht door bureau Berenschot. Deze resultaten vormen belangrijke aandachtspunten voor de vervolgstappen na een besluit over de toekomstscenario's.

Beoogd effect

Met het vaststellen van het onderzoeksrapport, en het opvolgen van het advies en de aanbevelingen uit het rapport, wordt een volgende stap gezet in het ontwikkelen van onze bestuurskracht. Op die manier kunnen we uiteindelijk het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau voor onze inwoners langdurig waarborgen.

Kader

Zoals genoemd, heeft u ons college gevraagd om besluitvorming over de toekomstscenario's voortkomend uit het bestuurskrachtonderzoek voor te bereiden. Hieraan is invulling gegeven door een onderzoek te doen naar de toekomstscenario's. Het bijgevoegde onderzoeksrapport is het resultaat van dit onderzoek. Op basis van het rapport kunt u een beslissing nemen over de bestuurlijke toekomst van onze gemeente.

Argumenten

Vaststellen van het Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Onderwerp

Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

Kenmerk

Pagina

18 september 2023

163871

3 van 9

Met het vaststellen van het onderzoeksrapport over onze bestuurlijke toekomst geeft uw raad aan dat het onderzoek is uitgevoerd volgens en past binnen de door u vastgestelde kaders. Het vaststellen van het onderzoeksrapport betekent niet dat u per sé instemt met het in het rapport geformuleerde advies en de aanbevelingen.

Opvolgen van het advies uit het onderzoeksrapport over het scenario waarmee het beste richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van onze bestuurskracht

In het onderzoeksrapport wordt de conclusie getrokken dat – alles overziend – met het scenario **herindeling** het beste richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van het bestuur en de organisatie op de langere termijn, en dat daarmee tenminste het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau voor onze inwoners langdurig wordt gewaarborgd.

Conclusies wat betreft het geadviseerde scenario. Samengevat, hebben alle vier de onderzochte toekomstscenario's weinig direct effect op de dienstverlening aan en voorzieningen voor onze inwoners. De effecten zijn veel meer indirect en houden verband met een toename van de bestuurskracht. Door meer schaalgrootte neemt de professionaliteit en kwaliteit van de organisatie – onder andere door het kunnen organiseren van meer specialistische kennis – toe, en is er meer continuïteit en minder kwetsbaarheid. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor een goede beleidsvorming en het oppakken van strategische vraagstukken. Dat vertaalt zich in een grotere ambtelijke en bestuurlijke beleids- en realisatiekracht. Inwoners merken dat in de dienstverlening en de kwaliteit van de gemeentelijke voorzieningen.

In alle scenario's neemt de beleids- en realisatiekracht toe. Bij het scenario strategisch samenwerken is deze toename het meest beperkt. Zelfs bij de meest vergaande variant is dit scenario ontoereikend om de Renkumse bestuurskracht voor de langere termijn te verbeteren. Bij de scenario's combinatie van regie-organisatie met centrumgemeente, ambtelijke fusie en herindeling is de toename van de bestuurskracht groter.

Bij de scenario's strategisch samenwerken, centrumgemeente en ambtelijke fusie is het verbeteren van de bestuurskracht afhankelijk van een goede relatie en afstemming met de samenwerkingspartner(s). Om effectief samen te werken en schaalvoordelen te bereiken, zijn goede afspraken en harmonisatie nodig. Samenwerken is complex – het is lastig om gelijktijdig opdrachtgever en opdrachtnemer te zijn. Bij de scenario's centrumgemeente en ambtelijke fusie komt daar nog bij dat het voor medewerkers uitdagend is om meerdere gemeentebesturen te bedienen. Zeker als deze besturen er niet in slagen om beleid en wensen op elkaar af te stemmen.

Deze uitdagingen zijn niet van toepassing bij het scenario herindeling. Het proces om te komen tot een herindeling kent veel uitdagingen en is zwaar. Het model is echter simpel. De nieuwe herindelingsgemeente met één bestuur en één organisatie wordt verantwoordelijk voor het creëren van maatschappelijke meerwaarde voor haar inwoners. Een herindeling biedt mogelijkheden om de spreiding van voorzieningen over een groter gebied en de dienstverlening te optimaliseren. Wat betreft dit laatste is het wel belangrijk dat de lat direct hoger wordt gelegd en gebruik wordt gemaakt van de sterke punten van de samengevoegde gemeenten.

Inhoudelijk kan de herindelingsgemeente kwalitatief meer te bieden hebben aan inwoners, maar het risico bestaat dat de ervaren afstand tussen inwoners en het gemeentebestuur groter wordt en de Renkumse belangen meer op de achtergrond raken.

Onderwerp

Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

18 september 2023

Kenmerk

163871

Pagina

4 van 9

Op basis van de inwonerpeilingen is het bekend dat inwoners het belangrijk vinden dat de eigenheid van hun dorp in de toekomst behouden blijft. Een belangrijk randvoorwaarde bij herindeling is dan ook het formuleren van een goede aanpak wat betreft inwonerparticipatie en kernenbeleid. Onderzoek toont aan dat herindelingsgemeenten hier in de praktijk goed in slagen.

Een goede gebiedsgerichte benadering is niet alleen randvoorwaardelijk bij een herindeling, maar ook zeer belangrijk bij een centrumgemeenteconstructie en ambtelijke fusie. Wat betreft het eerste scenario zijn de Gemeente Renkum daarbij in ieder geval afhankelijk van de ervaring die de centrumgemeente hiermee heeft. Bij de scenario's strategisch samenwerken, centrumgemeente en ambtelijke fusie geldt verder dat identiteitsverlies wordt ervaren door de harmonisatie die nodig is om schaalvoordelen te behalen waarmee de bestuurskracht wordt vergroot. Bij het scenario centrumgemeente is het risico dat de Gemeente Renkum zich grotendeels zal moeten scharen achter de aanpak van de grotere centrumgemeente.

Harmonisatie is op een andere wijze aan de orde bij een herindeling. Het Renkumse belang wordt – naast die van de andere heringedeelde gemeente – immers het belang van het nieuwe gemeentebestuur en de nieuwe gemeentelijke organisatie. Daarnaast neemt bij herindeling de regionale positie daadwerkelijk toe. Een grotere gemeente heeft immers meer invloed. Daarmee worden de belangen van de Renkumse dorpen en inwoners regionaal sterker naar voren gebracht.

Herindeling is in principe mogelijk met alle drie de beoogde samenwerkingspartners. In het onderzoeksrapport zijn echter een aantal belangrijke aandachtspunten genoemd voor een herindeling met Wageningen, Arnhem of Rheden. Om het scenario uiteindelijk kansrijk te laten zijn, is het natuurlijk noodzakelijk dat de Gemeente Renkum een partner heeft die welwillend tegenover herindeling staat.

Een samenvoeging met de Gemeente Arnhem is vanuit Renkums perspectief minder voor de hand liggend. De belangrijkste reden hiervoor is dat een herindeling met Arnhem het minst op basis van gelijkwaardigheid zal zijn. Een herindeling met de Gemeente Wageningen heeft vanuit de Gemeente Renkum geredeneerd de voorkeur boven een fusie met de Gemeente Rheden. Vooral vanwege het gegeven dat de Gemeente Rheden niet aan de Gemeente Renkum grenst. Wageningen heeft echter aangegeven dat het weliswaar open staat voor het beschouwen van een vraag vanuit de Gemeente Renkum over samenwerken, maar dat ze nu nog niet bezig zijn met het nadenken over een vergaande samenwerking met een andere gemeente. Herindeling – of een andere vorm van samenwerking – heeft voor Wageningen op dit moment nog geen prioriteit.

Het scenario herindeling is op basis van inhoudelijke argumenten de beste optie voor de Gemeente Renkum. Het toekomstscenario is echter niet direct haalbaar door het ontbreken van een welwillende of logische samenwerkingspartner. De haalbaarheid van een samenwerking of samenvoeging is echter een momentopname. Op basis van de resultaten van het onderzoek, naar aanleiding van verdere gesprekken of vanwege andere (externe) ontwikkelingen kan in de toekomst de samenwerkingsbereidheid veranderen. Daarbij is het proces om te komen tot een herindeling sowieso uitgebreid, ook in tijd.

Opvolgen van het advies door uw raad. Na het vaststellen van het rapport kan uw raad debatteren over de bovengenoemde conclusies en het advies uit het onderzoeksrapport. Daarbij kunt u – in afwijking van de onderzoeksresultaten – uiteindelijk een ander besluit

Onderwerp

Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

Kenmerk

Pagina

18 september 2023

163871

5 van 9

nemen over (het beste scenario voor) de toekomst van de Gemeente Renkum en het college vragen om een plan van aanpak op basis van dit alternatieve besluit uit te werken.

Opvolgen van de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport voor het parallel doorlopen van twee sporen – één gericht op herindeling en één gericht op het verder versterken van de organisatie – en hiervoor met een plan van aanpak te komen

In het onderzoeksrapport wordt geconcludeerd dat herindeling op termijn de beste optie is voor de Gemeente Renkum. Dit scenario ligt echter nu nog niet binnen handbereik. In het rapport worden door de projectgroep dan ook twee sporen aanbevolen om te doorlopen. Een spoor voor de kortere termijn gericht op het (verder) ontwikkelen van de gemeentelijke organisatie en een spoor voor de langere termijn gericht op het geadviseerde herindelingsscenario. Verder wordt aanbevolen om een plan van aanpak op te stellen met daarin de vervolgstappen voor beide sporen.

Sporen voor de langere en de kortere termijn. Het spoor voor de langere termijn richt zich op het zetten van de eerste stappen in de richting van een mogelijke herindeling. Onderdeel hiervan is het in gesprek gaan en blijven met Wageningen, maar ook met Arnhem en Rheden, en andere belangrijke stakeholders. Omdat een succesvolle samenwerking alleen tot stand komt als er sprake is van gedeelde belangen en ambitie, wordt geadviseerd om hiervoor de tijd te nemen en te bezien hoe onze mogelijke partner(s) zich hierin ontwikkelen.

We stellen dan ook voor om in het op te stellen plan van aanpak in de planning ijkmomenten op te nemen waarop we bezien wat de stand van zaken is wat betreft de haalbaarheid van het scenario gelet op de gesprekken met en ontwikkelingen bij onze partner(s). Op enig moment is het namelijk mogelijk dat we concluderen dat er geen gedeeld beeld ontstaat over (een termijn voor) de totstandkoming van een herindeling. In het onderzoeksrapport wordt dan ook om die reden genoemd dat het belangrijk is om naast dit spoor in te zetten op de (verdere) ontwikkeling van de organisatie en de Gemeente Renkum als geheel.

Dit andere spoor richt zich op het beschouwen van wat we op de kortere termijn kunnen doen om verder te werken aan een sterk Renkum. In het onderzoeksrapport wordt dit spoor een tussenstap genoemd vanuit het vertrekpunt dat we aan de slag gaan met het geadviseerde toekomstscenario, maar tegelijkertijd nu ook verder kunnen (en moeten). Onze bestuurskracht kan beter, maar we kunnen ook – zelfstandig – nog even vooruit.

Hier willen we als college aan toevoegen dat wat u uiteindelijk ook besluit voor de langere termijn, de ontwikkeling van de Gemeente Renkum doorgaat. Niet werken aan onze bestuurskracht is immers geen optie. We komen dan tot stilstand, terwijl we een goede en betrouwbare dienstverlening willen blijven bieden, we een goede werkgever willen blijven voor onze medewerkers, we bij vacatures in staat kunnen blijven om nieuw talent aan te trekken, en we in de regio een betrouwbare samenwerkingspartner willen blijven. Mocht het komen tot een herindeling, dan willen we uiteindelijk ook een aantrekkelijke partner zijn om mee samen te gaan.

Dit betekent dat we moeten voorkomen dat we de komende periode besluitvorming op inhoudelijke of majeure dossiers uit de weg gaan in afwachting van verdere stappen wat betreft onze toekomst. Die toekomst kan namelijk nog wel eens ver weg zijn en we moeten in de tussentijd gewoon blijven doen wat we behoren te doen voor onze

Onderwerp

Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

18 september 2023

Kenmerk

163871

Pagina

6 van 9

inwoners, medewerkers en partners. We willen daarbij vanzelfsprekend met het oog op het geschetste toekomstperspectief wel slimme keuzes maken voor de langere termijn. Er kunnen tenslotte andere prioriteiten nodig zijn, ook wat betreft lopende trajecten. Het maken van goede keuzes hierin willen we samen met uw raad doen.

Zoals genoemd, zullen we blijven doen wat we moeten doen. Hierbij zoeken we steeds naar manieren om het werk in de organisatie te verbeteren om te voldoen aan onze wettelijke taken en de dienstverlening aan onze inwoners. Dit kan leiden tot het maken van (noodzakelijke) keuzes over de wijze waarop we onze dienstverlening invullen, waarbij onze basistaken centraal staan. Ook indien er op termijn geen sprake is van een herindeling moet de Gemeente Renkum op eigen benen voort kunnen. Onze energie is er dus op gericht om dit altijd waar te kunnen maken. We blijven een zelfbewuste gemeente.

In het onderzoeksrapport wordt geadviseerd om – als alternatief voor herindeling – niet in te zetten op andere vormen van samenwerking. De andere onderzochte scenario's vormen namelijk geen goed alternatief. Indien u geen keuze maakt voor het verder onderzoeken van het herindelingsscenario, willen we u als college meegeven dat het niet raadzaam is om een 'second best' keuze te maken. De verschillen tussen de scenario's zijn daarvoor te groot, en de andere scenario's kennen ook te veel beperkingen en onzekerheden.

Plan van aanpak. Zoals al genoemd, wordt in het rapport geadviseerd dat u ons vraagt om een plan van aanpak op te stellen waarin de noodzakelijke vervolgstappen voor beide sporen worden beschreven. We stellen voor dit plan van aanpak zo snel mogelijk – maar uiterlijk in het voorjaar van 2024 – voor te leggen aan uw raad. Met het vaststellen van dit plan van aanpak, houdt u grip op de invulling van de door u gemaakte keuze voor de toekomst van de Gemeente Renkum.

Na vaststelling van het plan van aanpak kunnen we dan overgaan tot uitvoering van de stappen hieruit. In het plan van aanpak wordt ook ingegaan op het spoor gericht op de ontwikkeling van de organisatie. Dit traject loopt (deels) al en we bevelen aan om in de tussentijd door te gaan met de uitvoering hiervan. Het plan van aanpak zou er vooral ook op gericht moeten zijn om het spoor organisatieontwikkeling te bezien in samenhang met het spoor voor de langere termijn.

Kanttelingen

Bovenstaand zijn al de (inhoudelijke) kanttekeningen wat betreft de haalbaarheid van het geadviseerde herindelingsscenario benoemd.

Draagvlak

Voor het onderzoek zijn door de projectgroep ons inwonerpanel, het stille midden - inwoners die niet naar informatiebijeenkomsten komen en die we niet actief op sociale media horen over politiek of bestuur - en ondernemers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties bevroegd over wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van Renkum. Uit deze raadpleging kwamen vooral mogelijkheden, belemmeringen en aandachtspunten naar voren die belangrijk zijn bij de uitwerking en implementatie van de toekomstscenario's.

In relatie tot de conclusie die wordt getrokken in het onderzoeksrapport, is een eerste aandachtspunt dat iets meer dan de helft van de respondenten aangeeft het belangrijk te vinden dat hun dorp onderdeel is van de gemeente Renkum. Dat zegt enerzijds iets over de wens van een deel van onze inwoners dat Renkum als gemeente blijft bestaan. Anderzijds is er toch ook een grote groep inwoners die dit minder belangrijk vindt.

Wanneer werd gevraagd naar wat inwoners belangrijk vinden voor de toekomst van de gemeente, kwam sterk naar voren dat inwoners veel waarde hechten aan hun woonomgeving. Respondenten vinden het dorpse karakter van de gemeente kenmerkend en waarderen de eigenheid van hun dorp. Dat deze eigenheid behouden blijft, wordt dan ook erg belangrijk gevonden. Ook willen inwoners dat hun omgeving groen en leefbaar blijft, en dat ze invloed kunnen blijven uitoefenen op (de inrichting van) hun woonomgeving. Het behoud van het (groene) karakter van de Renkumse dorpen en hun omgeving is dus een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst. Toekomstig beleid moet hierop toegespitst zijn. Dat kan door een goede gebieds- en opgavegericht aanpak.

Andere belangrijke aandachtspunten waren de gemeentelijke voorzieningen en dienstverlening. Inwoners vinden het belangrijk dat gemeentelijke voorzieningen in de toekomst van dezelfde kwaliteit blijven als nu en dichtbij blijven. Wat betreft dit laatste is ongeveer de helft van de respondenten bereid daar dan meer voor te betalen. De resultaten van de inwonerpeilingen geven verder aan dat de gemeentelijke dienstverlening verder kan worden gedigitaliseerd, maar dat er ook mogelijkheden moeten blijven voor inwoners om daarnaast niet-digitaal contact met de gemeente te hebben.

Kijken we buiten de gemeentegrens, dan voelen inwoners zich het meest verbonden met Wageningen, op enige afstand gevolgd door Arnhem. De verbondenheid met Wageningen geldt vooral voor de dorpen die dichterbij Wageningen liggen. Voor respondenten uit Oosterbeek is die verbondenheid met Wageningen veel minder. Duidelijk is in ieder geval dat inwoners veel minder gericht zijn op onze andere buurgemeenten - Ede en Overbetuwe - en dat ze zich niet verbonden voelen met Rheden, één van onze mogelijke samenwerkingspartners.

Ongeacht hoe respondenten de vraag over de verbondenheid met een plaats of gemeente buiten onze gemeente hebben geïnterpreteerd, geven de antwoorden inzicht in het draagvlak voor samenwerking met Wageningen, Arnhem of Rheden. Op basis van de antwoorden lijkt het draagvlak het grootst te zijn voor een toekomstscenario gericht op Wageningen.

Onderwerp

Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

18 september 2023

Kenmerk

163871

Pagina

8 van 9

Aanpak/ Uitvoering

Wanneer uw raad akkoord gaat met de beslispunten uit dit voorstel, gaan we aan de slag met het uitwerken van het plan van aanpak. In dit plan van aanpak worden de vervolgstappen voor de uitwerking van de keuze verwerkt, met daarbij een tijdsplan.

Communicatie

Voor het vormgeven van zorgvuldige communicatie rondom het openbaar worden van (de conclusies van) het onderzoeksrapport en het besluit van uw raad over de toekomst van de Gemeente Renkum, is een communicatieaanpak opgesteld.

Financiële consequenties

Een besluit over de toekomstscenario's heeft financiële consequenties. Als we ervan uitgaan dat u ons college vraagt om het voorgestelde plan van aanpak op te stellen, dan vergt dat inzet van medewerkers en mogelijk het betrekken van extern advies. Bovendien is er een projectbudget nodig. In het plan van aanpak wordt dan ook in beeld gebracht wat de financiële consequenties zijn van het vervolgtraject.

Omdat niet op voorhand met zekerheid te zeggen is welk besluit u neemt over de toekomstscenario's, is nu nog niet duidelijk hoe groot deze financiële consequenties zijn. We stellen voor dat we u na het raadsbesluit hier een indicatie van geven.

Juridische consequenties

Een raadsbesluit over de toekomstscenario's heeft niet direct juridische consequenties. De latere uitwerking van het besluit kan wel juridische consequenties hebben. In het op te stellen plan van aanpak wordt hierop ingegaan.

WMO-aspecten | Gezondheid | Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Effect op vermindering regeldruk

Geen.

Alternatieven

Voorgesteld wordt dat uw raad de conclusies en aanbevelingen uit het rapport overneemt. Het is echter ook mogelijk dat u - in afwijking van het onderzoeksrapport - een ander besluit wenst te nemen over de bestuurlijke toekomst van de Gemeente Renkum en/of de vervolgstappen.

Bijlagen

1. Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum
2. Bijlagenboek bij onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Onderwerp

Onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

18 september 2023

Kenmerk

163871

Pagina

9 van 9